Salg?nla Ba?a Ç?kma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Salg?nla Ba?a Ç?kma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29963

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Salg?nla Ba?a Ç?kma Ölçe?i, 2020 y?l?nda Hatun, Dicle ve Demirci taraf?ndan, özellikle Koronavirüs (COVID-19) pandemisi gibi küresel sa?l?k krizlerinin bireyler üzerindeki psikolojik etkilerini incelemek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçüm arac?d?r. Ölçek, bu tür ola?anüstü dönemlerde bireylerin kulland??? bili?sel, duygusal ve davran??sal ba?a ç?kma stratejilerini belirlemeyi amaçlamaktad?r. Elde edilen veriler, halk sa?l??? müdahalelerinin ve psikososyal destek programlar?n?n geli?tirilmesine rehberlik etme potansiyeline sahiptir.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, salg?n?n neden oldu?u yüksek stres ve belirsizlik ortam?nda bireylerin nas?l adaptasyon sa?lad???n? veya hangi mekanizmalara yöneldi?ini anlamaya odaklanm??t?r. Bu ba?lamda, ölçek, salg?na özgü kayg?y? yönetme ve yeni normal ko?ullara uyum sa?lama çabalar?n? de?erlendiren maddeler içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Salg?n, Ba?a Ç?kma, Koronavirüs, COVID-19, Psikolojik Stres, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Adaptasyon.

Yazarlar

Osman Hatun, Ay?enur Narin Dicle, ?sa Demirci

Amaç

Salg?nla Ba?a Ç?kma Ölçe?i'nin birincil amac?, bireylerin küresel veya yerel çapta ya?anan salg?n krizleri kar??s?nda geli?tirdikleri özel ba?a ç?kma stratejilerini ve psikolojik tepkilerini geçerli ve güvenilir bir biçimde ölçmektir. Ölçek, bu stratejilerin yo?unlu?unu ve türünü nicel olarak de?erlendirerek, risk gruplar?n?n belirlenmesine ve hedeflenmi? psikolojik müdahale yöntemlerinin tasarlanmas?na katk?da bulunmay? amaçlamaktad?r.

Ölçek, salg?n tehdidi alt?ndaki ki?ilerin aktif problem çözme, duygusal regülasyon, sosyal destek aray??? veya kaç?nma gibi farkl? ba?a ç?kma stillerini ay?rt etme yetene?ine sahiptir. Bu sayede, ara?t?rmac?lar salg?n dönemindeki ruh sa?l??? üzerindeki koruyucu ve risk faktörlerini daha derinlemesine analiz edebilirler.

Yap? (Konstrukt)

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikolojik yap?, bireyin salg?n?n yaratt??? stresörlere kar?? gösterdi?i uyum sa?lama çabalar?d?r. Bu yap?, genellikle Lazarus ve Folkman'?n stres ve ba?a ç?kma modeline dayanarak, hem problem odakl? hem de duygu odakl? ba?a ç?kma boyutlar?n? içerecek ?ekilde

ARABPSYCHOLOGY.COM

kavramsalla?t?r?lm??t?r.

Salg?n ba?lam?nda, bu yap?; hastal??a yakalanma korkusuyla ba? etme, sosyal izolasyonun getirdi?i zorluklarla mücadele etme ve gelece?e yönelik belirsizli?i yönetme gibi spesifik alt alanlara ayr?labilir. Ölçek, bu alt boyutlar?n her birini ölçerek, bireyin ba?a ç?kma repertuar?n?n kapsaml? bir profilini sunmay? hedefler.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik analizlerine dair detayl? istatistiksel veriler aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, bir geli?tirme çal??mas? olarak, ölçe?in yap? geçerlili?ini sa?lamak amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen faktör yap?s?na uygunlu?unu test eder. Ayr?ca, ölçüt ba??ml? geçerlik kapsam?nda, ölçe?in koronavirüs kayg?s? veya genel stres ölçekleri ile korelasyonunun incelenmi? olmas? beklenmektedir.

Güvenirlik

Kaynak referansta güvenirlik analizlerine dair detayl? istatistiksel veriler aç?kça belirtilmemi?tir. Bir psikometrik arac?n güvenilirli?i için temel gereklilik olan iç tutarl?l?k katsay?s?n?n (Cronbach Alfa) yüksek ç?kmas? beklenir. Yüksek Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Ek olarak, ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? test etmek için test-tekrar test yönteminin de uygulanm?? olmas? muhtemeldir.

Faktör Analizi

Salg?nla Ba?a Ç?kma Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde, ba?a ç?kma mekanizmalar?n?n çok boyutlu do?as?n? ortaya ç?karmak için faktör analizleri kullan?lm??t?r. Bu analizler sonucunda, ölçe?in salg?na özgü ba?a ç?kma stratejilerini temsil eden birkaç ana faktörden olu?tu?u belirlenmi?tir. Bu faktörler, aktif önlem alma, duygusal tepkileri yönetme, inanç ve maneviyata yönelme veya kaç?nmac? davran??lar gibi temalar? temsil edebilir. Faktör yap?s?, ölçe?in teorik temellerini güçlendirmektedir.

Ölçüm Arac?

Test Çe?idi: Geli?tirme (Development)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak geli?tirme ölçeklerinde standart olarak Likert tipi kullan?l?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Genel Yeti?kin Popülasyonu

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri bireyler

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, Koronavirüs salg?n? s?ras?nda Türkiye'de ya?ayan yeti?kin bireyler üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Çevrimiçi veya bas?l? anket yöntemiyle uygulanan öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Pandemi, Uyum, Psikososyal Müdahale, Ölçekleme, Psikolojik Travma, Kriz Yönetimi, Türk Çal??malar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il

Kurumsal E-posta Adresleri: Sorumlu yazar?n ileti?im adresi: ohatunmt@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Kaynak makale arac?l???yla belirlenebilir.

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Osman Hatun ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ticari kullan?m veya lisanslama ücretleri hakk?nda kesin bilgi için yazarlarla do?rudan görü?ülmelidir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: salginla-basa-cikma-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Hatun, O., Dicle, A. N. & Demirci, ?. (2020). Koronavirüs salg?n?n?n psikolojik yans?malar? ve salg?nla ba?a ç?kma. Turkish Studies, 15(4), 531-554. DOI: https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44364

Salg?nla Ba?a Ç?kma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM